

Introductie

1

Introductie

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

GROËN
Landbouwkundig Instituut voor Groenten & Fruit

Provincie
Noord-Holland

1 Introductie

In 2003 verscheen de brochure 'Groenbemesters Van teelttechniek tot ziekten en plagen'. Tot op de dag van vandaag wordt deze veel gedownload en geraadpleegd. Het belang van de teelt en de juiste keuze van groenbemesters is de afgelopen jaren alleen maar toegenomen. Waren het vijftien jaar geleden vooral bemesting en aaltjes, nu spelen biodiversiteit, klimaatadaptatie, organische stof en de daarmee samenhangende Europese regelgeving een zeker zo belangrijke rol.

Het woord groenbemester is in de huidige context dan ook veel te beperkt. Groenbemesters zijn immers veel meer dan bemesters alleen! Groenbemesters leveren een waardevolle bijdrage aan de kwaliteit van de bodem maar soms worden er ook te veel wonderen verwacht. Voor dit handboek zijn de belangrijkste bekende feiten verzameld.

Vanuit het landbouwonderwijs kwam het verzoek een update te maken die docenten en studenten wegwijs maakt in dit brede onderwerp. Via het WURKS programma van LNV werden middelen beschikbaar gesteld en door dit te combineren met financiering vanuit lopende programma's als de Publiek Private Samenwerking (PPS) Beter bodembeheer, de PPS Groen, het Europese project Best4Soil en het project Evergreen (GreenPort NoordHollandNoord) is er nu een compleet handboek groenbemesters gerealiseerd waar niet alleen studenten en docenten maar ook telers en adviseurs de noodzakelijke informatie kunnen vinden.

Het handboek heeft een kern (hoofdstuk 4 tot en met 7) waarin 23 groenbemesters worden besproken. Een speciaal hoofdstuk is gewijd aan mengsels en een aantal soorten dat veel in mengsels worden gebruikt. Naast deze beschrijvende hoofdstukken zijn er per groenbemestersoort factsheets waarin een korte samenvatting wordt gegeven.

Minstens zo belangrijk zijn de algemene hoofdstukken waarin de soortkeuze, teeltaspecten, N-vanggewassen, bewerken en de regelgeving worden besproken.

Speciaal voor het onderwijs zijn er van de meeste hoofdstukken ook powerpoint presentaties gemaakt.

In dit digitale tijdperk wordt het handboek toegankelijk gemaakt door alle hoofdstukken in pdf vorm ook los aan te bieden.

Dit alles is te vinden via:

www.groenkennisnet.nl

www.beterbodembeheer.nl

www.handboekgroenbemesters.nl

www.pps-groen.nl

www.handboekbodemenbemesting.nl

Naast de financiers is het bedanken van al die mensen die hebben meegewerkt om deze megaklus tot een goed einde te brengen, hier gepast. Gera van Os (Aeres) nam het initiatief. Marijke Dijkshoorn had de projectleiding voor WURKS.

Voor de inhoud bedanken we de (oud)collega's van WUR: Liesje Mommer (achtergronden mengsels), Jacqueline Ulen en Brigitte Kroonen (N-vanggewassen en regelgeving), Johnny Visser, Thea van Beers, Wim van Dijk, Derk van Balen, Ruud Timmer, Willem van Geel, Marleen Riemens, Harry Verstegen, Oane Events (foto's), Caroline Verhoeven (Vormgeving), Arjen de Groot (bestuivers), Wim Stegeman (Flevolands Agrarisch collectief, Vogels) en al die mensen die stukken hebben gelezen en becommentarieerd en foto's hebben geleverd.

Voor het schrijven van dit handboek zijn vele bronnen gebruikt; rapporten, artikelen, handboeken en mondelinge informatie uit binnen- en buitenland. Drie belangrijke bronnen zijn:

- Zwischenfrüchte in der Praxis. Eine Anleitung zur Bewirtschaftung. Thomas, Frédéric en Matthieu Archambeaud, 2018. Vertaling uit het Frans door Annie Arsène.
- Managing Cover Crops Profitably. Third edition. SARE Handbook Series Book 9, 2012 <https://www.sare.org/Learning-Center/Books/Managing-Cover-Crops-Profitably-3rd-Edition>
- www.handboekbodemenbemesting.nl

Wij spreken de wens uit dat een ieder de informatie kan vinden die hij of zij zoekt en dat op deze wijze de gerichte inzet van groenbemesters wordt ondersteund.

Wiepie Haagsma, Hans Hoek en Leendert Molendijk

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH